

Ticari İşlemlerde Taahhüt Rehni Kanunu'nun Uygulamasına İlişkin İkincil Mevzuat Yürürlüğe Girdi

8 Şubat 2017

6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taahhüt Rehni Kanunu ("**Kanun**") kapsamında kurulacak rehinlerin uygulanmasına dair usul ve esaslar düzenleyen ikincil mevzuat yürürlüğe girmiştir. İkincil mevzuat ("**İkincil Mevzuat**") kapsamında, taahhüt rehni sicilinin kurulmasına ve rehin kurulacak malvarlıkların değerlendirilmesine, rehin sözleşmesi ve rehin hakkının kurulmasına dair esaslar detaylı olarak yer almaktadır. 6750 sayılı Kanun'da yer alan düzenlemeler hakkında detaylı bilgiye yazımızdan ulaşabilirsiniz.

İkincil Mevzuat 1 Ocak 2017 tarihinde yürürlüğe giren ve 31 Aralık 2016 tarihinde 29935 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan aşağıda listelenen yönetmeliklerden oluşmaktadır:

- Rehinli Taahhüt Sicili Yönetmeliği
- Ticari İşlemlerde Rehin Hakkının Kurulması ve Temerrüt Sonrası Hakların Kullanılması Hakkında Yönetmelik
- Ticari İşlemlerde Taahhüt Varlıkların Değer Tespiti Hakkında Yönetmelik

Rehinli Taahhüt Sicili Yönetmeliği ("Sicil Yönetmeliği")

Sicil Yönetmeliği kapsamında:

- rehinli taahhüt sicilinin kuruluş ve işleyişine
- sicil hizmet birimlerinin görev ve yetkilerine, sicil hizmetleri ile bu hizmetlere erişime
- sicil verilerinin paylaşımı
- sicil hizmet ücretlerine

İlişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Taahhüt rehinlerinin kayıtlarının tutulacağı rehinli taahhüt sicilinin kurulması ile rehin kayıtlarının tam ve doğru tutulması, sicil kayıtlarının aleniyetinin ve tarafların hukuki güvenliğinin güvence altına alınması amaçlanmaktadır.

Rehin sözleşmelerinin tescil, devirliklik, terkin ile rehin hakkının devri ve boşalan dereceye geçme hakkı taleplerinin alınması, bu taleplerin sicile tescil edilmesi ile sicil kayıtlarının tutulması ve erişime açılması amaçlarıyla TARES olarak adlandırılan Taahhüt Rehni Sicil Sistemi kurulacaktır.

İlgisini ispat eden herkes sicilde sorgulama işlemi yapabilecektir. Sorgulama işlemleri, herhangi bir sicil birimi aracılığıyla ya da elektronik ortamda yapılabilir.

Ticari İşlemlerde Rehin Hakkının Kurulması ve Temerrüt Sonrası Hakların Kullanılması Hakkında Yönetmelik ("Uygulama Yönetmeliği")

Uygulama Yönetmeliği kapsamında, rehin sözleşmesine, rehin hakkının kurulması, rehin sistemlerine, rehin sözleşmesinin tescil edilmesine, temerrüt sonrası rehin alacakları ile rehin verenlerin hak ve yükümlülüklerine ilişkin

usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Uygulama Yönetmeliği uyarınca:

- Rehin sözleşmesi (i) güvenli elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortamda veya (ii) sicil memuru veya noter huzurunda imzalanarak yazılı olarak hazırlanabilecektir. Bu şekilde hazırlanan rehin sözleşmesi rehinli taahhüt siciline tescil edilir.
- Kanun'un yürürlüğe girmesi öncesinde şekil şartı olan taahhüt varlığına zilyetlinin rehin alana devri aranmayacak olup, tarafların sınırlı aynı hak tesis etme yönündeki kararıyla irade beyanlarının rehin sözleşmesinde belirtilmesi yeterli olacaktır.
- Rehin sözleşmesinde yer alması gereken unsurlar detaylı olarak düzenlenmiştir.
- Kanun kapsamında kurulacak rehinlerde rehin alacaklısı olabilecek kişiler; kredi kuruluşları, tacirler, esnaf olarak sınırlanmışlardır. Yine, rehin hakkının kurulabilmesi için rehin veren kişiler de tacir, esnaf, çiftçi, üretici örgütü, serbest meslek erbabı olabilecektir.
- Alacaklar, fikri ve sınai mülkiyete konu haklar, hammadde, her türlü kazanç ve iratlar, kira gelirleri, ticari projeler, ticari işletmelerin bağıta olmak üzere, üzerinde rehin kurulabilecek varlıklar detaylı olarak sayılmıştır.
- Belirli bir sözleşmeden doğan alacakların rehnedilmesi mümkün olmakla beraber, belirli bir iş veya konu ile sınırlanmış maksadın bütün müstakbel alacakların rehne konu edildiğine dair rehin sözleşmeleri geçersiz olacaktır.
- Taahhüt rehinlerinin, bozulan dereceye ilerleme sistemi veya sabit derece sistemi ile kurulabilmesine imkân tanıması olup, bu sistemlerin uygulanmasında uygulanacak usul ve esaslar detaylandırılmıştır.
- Kanun ve bu Yönetmelik kapsamındaki rehinle güvence altına alınan borçların süresinde ifa edilmemesi halinde rehin alacaklısı, icra müdürlüğü marifetiyle taahhüt rehin mülkiyetinin devrini talep etmek üzere bir icra takibi başlatılabilecektir. Rehin alacaklısına rehinli taahhüt rehin devrini talep edebilme yetkisi verilmesi, Türk hukukunda lex commissoria yasaına bir istisna teşkil etmektedir.

Ticari İşlemlerde Taahhüt Varlıkların Değer Tespiti Hakkında Yönetmelik ("Değer Tespiti Yönetmeliği")

Değer Tespiti Yönetmeliği kapsamında, rehne konu taahhüt varlıkların değerinin tespit edilmesine, ekspertiz hizmeti sunan kişilerin belirlenmesi ile bunların görevlendirilmesine ve değerlendirme hizmeti ücretlerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Rehne konu taahhüt varlığına değerinin belirlenmesi için:

- rehin hakkının kurulması öncesinde rehin alacaklısı ile rehin veren arasında herhangi bir değerlendirme hizmeti alınmaksızın serbestçe kararlaştırılabilecek veya
- yetkili mahkemeden rehne konu taahhüt varlığına değerini Değer Tespiti Yönetmeliği hükümlerine göre tespit ettirmek üzere talepte bulunulacaktır.

Yetkili mahkemeden değerlendirme yapılması talebi edilmesi halinde, Bankalara Değerlendirme Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik uyarınca yetkilendirilen eksperler, yine bu yönetmelik uyarınca rehne konu varlıkların değerlendirmesini gerçekleştirecektir.

Değerlendirme hizmet ücretleri, ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenecek ve ücret tarifesinde ilan edilecektir. Değerlendirme hizmeti verecek eksperler tarafından tarifede gösterilen hizmet ücretlerini aşan bir ücret talep edilemeyecektir. Değer tespiti talebinden doğan yargılama giderleri ile değerlendirme hizmet ücreti taraflarca eşit olarak ödenecektir.

İkinci Mevzuata ilişkin metinlere aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz:

- [Rehinli Taahhüt Sicili Yönetmeliği](#)
- [Ticari İşlemlerde Rehin Hakkında Kurulması ve Temerrüt Sonrası Hakların Kullanılması Hakkında Yönetmelik](#)

- [Ticari ??lemlerde Ta??n?r Varl?klar?n De?er Tespiti Hakk?nda Y?netmelik](#)

Related Attorneys

- [DR. E. SEYF? MORO?LU, LL.M.](#)
- [C. HAZAL BAYDAR, LL.M.](#)

Moroglu Arseven | www.morogluarseven.com